

F O A I E

пентрѣ

МИШТЕ, ШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 49.

Luni 7. Decembrie,

1842.

Montesquieu; de l'esprit des Loix.

МОНТЕСКВИЇС ФИРЕА ЛЕЦЛОР.

Картеа а шеаса. Капѣ ал доиспрезечеле. Деспре пѣтереа педепселор (пѣничѣлор.)

Есперинца не дѣвацѣ, къ дѣ ачеле дѣпърѣцїи, дѣ каре педепселе сѣнт маї домоале, токма атѣт де таре съ атинѣ инїма оменеаскъ, ка шї знде сѣнт пѣничѣнї де тот аспре шї маї.

Сѣ дѣтѣмплѣ поате дѣтр'о дѣпърѣцїе, пѣскарї не дѣтѣмплѣрї: о дѣпърѣцїре сѣлнїкъ вреа ка мїntenаш сѣ ле факъ капѣ, шї сѣ пѣвзезе, шї ашїе дѣ лок, де а сѣ дѣгрїцї ка сѣ се дѣмпленеаскъ ле цїле челе веки, пѣне о педепасѣ грозавѣ, каре де лок ояреѣе рѣл, дѣсѣ прїп ачаеста сѣ сеакъ пѣмаї пѣтерїле тѣпнѣтоаре але окѣртѣрїї. Пѣтереа дѣкїпѣтоаре сѣ dedѣ къ педепаса ачѣа таре кѣт с'ар фї dedат шї къ чѣа маї мїкъ; дакъ аї дѣмїчїт фрїка де актѣ де не зрїтѣ, апої ешїї сїлїт дѣ тоате челелалте дѣтѣмплѣрї сѣ пѣнї не зна маї таре. Фѣрареа ла дрѣтѣрї дѣ фпеле дѣпърѣцїи ера лѣкрѣ де овїце; ера сѣ і се факъ одатѣ капѣт ла рѣл ачѣла, с'аѣ афлат педепаса тѣерїї къ роата, прїп каре дѣ оаре кѣт тѣмплѣ с'аѣ

дѣдѣшїт лотрїреа ачѣеа, дѣсѣ пѣсте кѣтѣва време тот ашїе с'аѣ фѣрат ла дрѣтѣрї, ка шї маї пайнте.

Дѣ зїлеле поастре, фѣцїреа мїлїтарїлор таре сѣ дѣтѣлїсе; с'аѣ пѣс педепаса тордїї пентрѣ чѣї фѣгѣторї, дар фѣцїреа тот пѣ с'аѣ маї дѣпѣцѣнат. Казѣа ачѣстѣї лѣкрѣ есте преа фїреаскъ: зп мїлїтарїѣ, каре ґ дѣвѣдат ашї пѣне вїаца дѣ тоате зїлеле дѣ прїмеждїе, дѣрїсеѣе, с'аѣ і фалѣ а зрїсї прїмеждѣвїреа вїенїї. Дѣсѣ ел ґ дѣвѣдат а сѣ теме де рѣшїнаре пѣрѣреа цїтоаре; трѣвѣеа дарѣ лѣсатѣ ачѣа педепсїре, каре дѣ фѣчѣа, кѣт дѣ тоатѣ вїаца са кѣзта сѣ поарте о пѣатѣ рѣшїпѣтоаре. Ашїе дар сїлїндѣсе а дѣтѣрї педепаса, аѣ маї мїчїт'о пѣмаї.

Нѣ трѣвѣе дѣшї оаменїї не кѣїле челе маї де не зрїтѣ; трѣвѣе пѣзїтѣ крѣдѣреа дѣ мїжлоачеле, каре леаѣ дѣрѣвїт фїреа, ка сѣ се повѣцѣїаскъ оаменїї прїп еле. Дакъ сѣ чеаркъ кѣсселе, пентрѣ каре пѣ сѣ цїп лецїле, сѣ афлѣ тот де зна, къ ачеле де аколо вїп, къ фѣрѣделѣцїле сѣ чеаркъ пѣмаї не де асѣпра, іарѣ пѣ де аколо, къ педепселе ар фї пре мїчї.

Лѣсацї сѣ зрїтѣм фїрїї, каре оаменїлор леаѣ дат рѣшїнеа де педепасѣ; чѣа маї таре парте а педепсїрїї сѣ фїе рѣшїнеа, де а пѣцї зна ка ачѣеа.

а) (Челанъ съ поате лецилѣ пѣи ле-
мен адекъ пентрѣ ел пвсѣ лециле, пѣмаі
педепселе, de ар фі сѣферіт чеа маі пе-
снзсѣ педрептате, саѣ de і ертат, а се пѣ-
рѣ, жѣдекъторіі пѣ фак пентрѣ фіекаре дре-
птѣл, къ пѣ-е de пеамѣл катарей Дахъ веде
попорѣл а съ кълка дрептатеа дпичоаре
д'ачей каріі сѣлт пѣші съ о апере, кѣм ва
маі пѣтеа ел чіпсті лециле дела каре ел
пиче зн віне п'аре, чі пѣмаі реле сѣфере?
Пе знде съ дпѣмплѣ асемenea лѣкрѣрі,
съ те дпгрозеці, кѣт de mare еластичі-
тате аре рѣвдареа попорѣлѣ.)

De съ афлѣ цѣрі, дп каре рѣшінеа
пѣ врѣазъ педепсіі, есте de віпѣ тірѣпн-
стѣл, каре ші пе чеі влѣстѣмаці, ші пе
чей дрепці тот дптрѣпфел іі педепсеще,
ші іарѣші дахъ веці, къ зніі оамені, пѣ-
маі пріп крѣпчене педепсе de тоарте съ
пот коптені, съ фіі дпкредіцат, къ ачеа-
ста чеа маі mare парте віне дела сѣлнчіа
ші крѣзітеа окѣрѣвіріі, каре ачеле педо-
псе de тоарте леаѣ дптревѣпцат, ші пентрѣ
пичі фѣрѣ de леці.

Адесеорі зн пѣиторѣх de леці, кѣнд
вреа съ дпдрептезе зн рѣѣ, пѣмаі ла дп-
дрептареа ачееа кѣцетѣ: овіі лѣі сѣлт де-
скіші пентрѣ овіекѣл ачела, іарѣ пентрѣ
релеле жрѣтѣрі сѣлт дпкіші, дахъі рѣѣл
дпдрептат, пѣ рѣтѣне алѣ, декаѣт аспрі-
теа пѣиторѣлѣі лецілор: дпсѣ рѣтѣне
дпдрѣпѣт о грешалѣ дп ачееа дппѣрт-
ціе, пе каре аѣ пѣскѣт'о аспрітеа ачееа:
ініміле съ корѣпѣі, съ дпрѣѣтѣцазѣ.

Доаѣ фелісіі de корѣппері сѣлт; зна
кѣнд попорѣл пѣ аскѣлѣ de пичі о леце,
алта кѣнд попорѣл дпсѣп пріп леці с'аѣ
стрікат; астѣ de пе жрѣтѣ, есте зн рѣѣ пѣ-
віндекат пентрѣ-къ ел дпсѣл есте дптрѣ
міжлоачеле ажѣтѣтоаре.

В—р.

К Ѹ В Ѧ N T,

пѣе ла дпторѣлѣптареа сепдарѣлѣі
Dimitrie Росет, дп скітѣл Пасерѣ.
1842. Септемврие 5. *)

Ла воі віѣ кѣчерніче маічі, с'міі знпѣ-
реѣ пріп пѣлпдере, ініма, de грозава дѣ-
рере че о сѣжніе; ла воі дпі дпдрептезѣ
тѣлпвіреа теа, кѣчі пѣмаі дп сіпѣратіка
воастрѣ ретрацере пѣѣжѣвѣск къ поате
съ маі гѣсеск врезн сѣфлет компѣтмітор
ші пе корѣнт de ачеле фіероасе, тікѣлоа-
се, ші пепорочіте легѣтѣрі соціале, каре
degradѣзѣ ініма, корѣпѣ сѣфлетѣл, ші
фаче дп ом, пе знѣл о жѣртѣ пепоро-
чітѣ, пе алѣл о фіарѣ сѣпѣроасѣ! Іатѣ,
къ въ адѣк ачі дп околѣл воастрѣ, зна дп
ачеле пепорочіте жѣртѣе але соціетѣціі,
ші каре къ тоате къ акѣм есте пѣтѣ, дп-
редаѣт, ші вѣщѣжітѣ, дпсѣ пріптре дпфор-
мітатеа морѣці пѣтеці дпкъ съ маі ведеці
пе фрѣптеаі дпкредітѣ, сѣпате фѣртѣне-
ле соціале, пе каре пичі кѣар тоартеа пѣ
леаѣ пѣтѣт щерѣ!

Дацімі дар вое, ка дп міжлокѣл аче-
ціі тріете церемоніі пе каре реліціа а
пѣс'о ка зн пѣкѣт de одіхпѣ дптре жѣрт-
фѣ ші вечпчіе; дп міжлокѣл ачестѣі ва-
пор de смірпѣ че съ дппацѣ ла черѣрі а-

*) Сѣптем сіліці а снзне, кѣмкъ дп вѣрѣста
ачестей Фой ера ші времі, дп каре фѣсерѣп
пѣстрѣці, пентрѣ-къ трекарѣм дп ачесте ко-
лоане кѣвінте ростіте ла кѣтаре прілежѣрі
жалніче, зікѣндзіп-се, къ локѣл ачестора п'ар
фі ачі. Ам аскѣлат пѣстрареа; іатѣ дпсѣ
къ пѣ пеам дпдрептат. Кѣвжітѣл че врѣеа-
зѣ ачі, пе дпсѣфлѣ зн інтерес, de каре сіп-
гѣрі пѣ пе пѣтем да сеама, сіпѣпім пѣмаі,
къ съ кѣвіне а'л пѣвліка. Ноі пе рѣпосатѣл
пѣ л'ам кѣпоскѣт. — —
Ped.

местекат къ фѣтѣл фѣклімор ші къ жал-
ника рѣгъ а ачестор черещі міністрі че ре-
клатъ не сѣхршита мілѣ а Креаторѣлѣ
не марцінеа торжѣнтѣлѣ фѣнтѣреі лѣ,
съ пѣлнг непорочита піердере ачестѣ чіп-
стіт вѣрват, съ въ дескриѣ о мікѣ парте
дін віада са, ші апоі съ аскѣнз ачі де
парте де лѣме ачесте трісте рѣтѣшідѣ
че ам маі пѣтѣт стѣлце дін гіарѣле еі!

„Кѣ с'аѣ стіне дитрѣ дѣрере віада
меа, ші аніі меі дн есчінсрї, с'ѣ-
вітаѣ дитрѣ сѣрѣне вѣртѣтеа меа,
ші оаселе теле с'аѣ тѣрѣрат.“

David.

Астѣел пѣлнце David, ші тот астѣел
ар фї пѣлнс ші ачест, Dімітріе Росет, да-
на ар фї пѣтѣт пѣлнце; днсъ, пѣлѣ дн
астѣ вѣрстѣ де 59 ані, къ тоате къ сѣлѣт
10, декѣнд ініма лѣ пѣнчетат сѣлнца,
ші треі декѣнд зѣчеа трѣдіт де маі тѣлте
воале хроніче, пѣ съ поате гѣсі нічі зп
ом, каре съ фї вѣзѣт одатѣ тѣкар лакрѣ-
та лѣ, нічі зпѣл, каре съ фї азѣт дін гѣра
са о ворѣт де дѣрере, де пѣтѣлцѣтїре,
с'аѣ зп есчїпн; пѣтрѣ-кѣ зп адевѣрат пе-
порочїт нічі одатѣ пѣ съ пѣлнце, ші фї-
індкѣ ел щїеа къ дн соціетате ачела че
аскѣлѣ пѣлнцереа непорочїтѣлѣ дшї дн-
сѣшечѣ дрептѣл де ал інсѣлата; ва днкъ
ел рефѣза ші кіар мікѣл ажѣтор медїкал
че ар фї пѣтѣт сѣі маі зпѣрезе дѣрерїле
трѣпещї; с'аѣ пѣтрѣ-кѣ еле ера де тот
нічі пѣтрѣ дѣлсѣл, с'аѣ къ ачел аместек
дн маі зпѣра, с'аѣ къ ле прїшеа ка пе
ніще прїетїні че дї превестеа тѣлнтѣіто-
рѣл сѣхршїт! Еѣ пѣмаї прїетене, дн чеа-
сѣдї чел дѣпѣ зрѣт ам вѣзѣт пѣтрѣ дн-
тѣлшш датѣ дѣлѣ лакрѣтї шїроїнд дін о-
їдї шї опрїндѣсѣ дн гронїле обрѣжїлор

тѣ; дар днсъ дї лѣам щере дндатѣ къ
вѣзеле теле, ка съ пѣ ле вазѣ врезп ом
ші съ се вѣкѣре, къ веселїа індіанѣлѣ вї-
рѣитор, кѣнд се адапѣ дн крапѣл торѣ-
лѣ сѣѣ апагопїст.

„Чеї че тѣ ведеа, афарѣ аѣ фѣрїт д-
ла міне, зїгат ам фост ка зп торѣ
дела інітѣ, фѣкѣтѣ-п'ам ка зп вас
піердѣт.“

Маї іатѣ, о кѣчерніче Маїчі, днкъ о
пѣлнцере а лѣі David, потрївїтѣ къ прїе-
тенѣл меѣ! дар потрївїтѣ; пѣтрѣ-кѣ ачест
ом атѣт де чїстїт, ачест ом дн потрїва
кѣрѣїа нічі зпѣл пѣ аре пімік сѣ рекламе,
ачест вѣрват, каре ера зпѣл дін чеї маї
літераци тінерї Ромѣні, фѣ песокотт, де-
фѣїмат, зїгат ка зп торѣ стрейн, ші арѣн-
кат ка зп вас петрѣвнїк; ші пѣтрѣ че?
пѣтрѣ-кѣ пѣ сѣ днглѣфа, пѣтрѣ-кѣ пѣ
лінгѣша, ші пѣтрѣ-кѣ пѣ а воїт сѣшї
вѣлзѣ ініма, фѣ прекѣм маї зїсѣл песоко-
тїт ші не кѣпоскѣт, днтокмаї ка зпа дін
ачеле стеле, каре modeste лѣческѣ днтрїо
парте днтѣнекоасѣ а черѣлѣ, ші але кѣ-
рора пѣме пѣмаї астрономїї дн щѣ. А-
ша; піміні пѣ теа кѣпоскѣт, піміні пѣ теа
щїт афарѣ дін міне, ші піміні афарѣ дін
маїкѣта ші дін міне пѣ ва пѣлнце пѣ-
трѣ тотдеавпа пердереа та; пѣтрѣ-кѣ пѣ-
трѣ дѣлса ераї зп фїѣ, ші пѣтрѣ міне а-
чееа че нічі соарта нічі Dѣмнезеїі пѣ аѣ
фост; зп фрате, зп прїетїп, о! шї акѣм
кѣзѣшї астѣел прекѣм каде о фрѣлзѣ, пе-
рїшї астѣел, прекѣм пере о інсектѣ, ші
нічі зп сѣтлѣ дн патѣрѣ, нічі о мішкаре
каре сѣ днсѣмнезе лїпса та! перїшї ші
пѣмаї лѣсашї дн зрѣтѣдї декѣт о вечнїкѣ
дѣрере дн ініма меа, ші о пѣтѣт непоро-
чїтѣ, о тѣтѣ, пе каре черѣл о осѣлді сѣ-

аскѣнъ дн пѣтѣнт ачѣа че ђ лѣнї аскѣ-
dea дн пѣтѣиле еї, съ dea спре храна
вертїлор зп трѣп че іа ла хрѣнїт кѣ сѣп-
целей, шї о пїатрѣ че ва арѣта врезнѣї кѣ-
лѣтор рѣтѣїт, одатѣ зп нѣме, ш' о пѣл-
верѣ de om!

Трїсте рѣмасѣрї, прїетїне, дѣїоасѣ мо-
щепїре неаї лѣсат кѣ каре съ не хрѣнїм
дн асѣт окпѣ нѣмїтѣ лѣме! О! de че тѣ
нѣ 'дї ардїчї зп мїнѣт канѣл, de че стрї-
гѣтѣл меѣ нѣ маї поате стрѣвате дн аѣ-
зѣл тѣѣ! de че нѣ подї vedea дѣререа маїчї
талѣ, кѣчї атѣнчї негрешїт іїмадї арматѣ
de ївїре ар топї гїада мордїї, шї фїескѣл
амор ар речїркѣла сѣпцїеле 'н вїпеле та-
ле, дар че зїк! дѣрере оарѣѣ! кїар de ашї
нѣтеа, ар трѣвї оаре съ те маї кем ачї!
Новїзѣл тѣѣ сѣфлет, авїа скѣпат дїн ровїе,
авїа зркат дн ачел хор de дндерї, пен-
трѣ каре ера пѣскѣт, шї еѣ воїѣ сѣл маї
ровеск сѣл днмортѣнтѣз, іар прїа вїа-
цї! кѣчї чїне днї поате da асїгѣраре кѣ
локѣл дн каре маї лѣсат нѣ есте мортѣнт-
тѣл, шї ачела, зnde мерце нѣ есте вїада?
Nimini! дѣте дар прїетїне, дѣте спрїжїнї-
торѣл меѣ, дѣте соаре шї прїтѣварѣ а сѣ-
флетѣлї меѣ, дѣте ферїчїреа зїлелор меле!
Шї вої тодї чеї че адї трѣїт кѣ дѣнскѣл,
вої фрадї копчетѣденї не каре ел вѣ їв-
вѣа, вої рѣде, кзїоскѣдї, прїетїнї, венїдї
сѣї дѣм сѣрѣтареа чеа маї de не зрмѣ
венїдї. . . Дар вої! nimini . . . nimini а
фарѣ дїн мїне шї слѣга та! . . . Аратѣ
сѣнѣ дар! сѣлѣ кѣчї тѣ чел пѣдїн шїї а-
жѣлї de о потрївѣ не тодї! Преодї, зїчедї
вечнїка поменїре! Шї вої кѣчернїче Маїчї,
кѣнїтадї кѣ дѣїоскѣл вострѣ глас. „Пѣтѣнтѣ
descѣлїндѣте прїметѣе пре чел zїdїt dїn
tїne!“

К. А. Р.

ЕНТАФЪЛ СЕРДАРЪЛЪЇ DIMITRIE ROSSET.

Маї кад есте пѣтѣнтѣл декѣт о 'тврѣдїшаре
D'ачелеа че дн лѣте днї да аї меї ївїдїї;
Маї крѣдїнос мортѣнтѣл декѣт зп палат маре.
Шї вернїї че тѣ роаде сѣнт мѣлт маї оменїдї!
De вїї дар прїа мортїнте днпїне de вр'о дѣрере,
Мѣлгѣте кѣ мїне че 'н вечї ам сѣспїнат;
Nесокотѣеде тотѣл шї равѣл дн тѣчере.
Кѣ че шїї поате ачїлеа, кѣ чеї фї мѣлгѣїат!

К. А. Р.

ЪН ПСЕЪДО ШИНКАЇ ДН РОМѢНІЕ.

Domnilor! О парте дїн орїзонѣл лїте-
рарїѣ чел че жїмѣѣ кѣтрѣ пої прїчїнїн-
дѣне о вѣкѣрїе кѣ vom vedѣ кѣм съ поа-
те маї кѣрѣнд пре Шїнкаї шї Клаїн тї-
пѣрїдї, сѣ днѣврѣскѣл, не адѣсе порї днѣ-
некошї, атмосфера сѣ тѣрѣзѣрѣ, сѣ стѣр-
неск вїжнїї аменїдѣтоаре кѣ рѣстѣрнарѣ
днкїнѣїтелор пѣдеждї вѣне; demonѣл чел
че алѣнѣгасѣ пре Шїнкаї дн тоатѣ вїада
лѣї, шї дѣпѣ тоартеї, акѣм, кѣнд не апро-
пїам кѣтрѣ метѣ, іарѣ сѣ ївї дн фѣнтѣ-
рѣ de шїоломонарїѣ, шї днченѣ de кѣтрѣ
Süd-Ost ашї жѣка рола адѣтѣнїгоаре цїп-
тїнд сѣ своаре дрент дѣсѣпрѣне. Ката-
строфа ачаста маре рѣотате поѣ, іарѣ стї-
меї глорїфикадїлор авѣторї Шїнкаї шї Клаїн
маре шїрѣїре поате сѣ адѣкѣл, de нѣ не
vom лѣа пре сѣмѣл. Желемї е, дар пре мїне
нѣме нѣпѣдѣеде не прегѣтїт, еѣ 'nainte de
че м'ам хотѣрѣт а еда пре Шїнкаї-Клаїн,
зрмѣрїле мї лѣм шїїт нѣлѣчї, шї проро-
чї, шїїтат кѣ шѣлте неказѣрї воїѣ авѣа сѣ
петрекѣ шї кѣ de шѣлте орї завїстїїле de
непѣчѣїтеле дѣхѣрї нѣскочїте тѣ вор а-
лѣнга, тѣ вор нѣне ла їспїтѣ. Аша е, нѣ
м'ам дншѣлат, кѣ дѣпѣче дн 6. Априліе

1842 дп Сѹплементъ де сѹв Nr. 14 дп Фоаia пентрѹ минте вестисѹм едарѹ оперилор Шинкаi-Клаiниане, сѹ стѹрпi атенѹia дп маi мѹлѹдi, ши маi тоѹi лiтерациi ромѹнѹщi дп Ынгѹрие ши Арѹѹл порпирѹ спре амi пѹртiни, ши асѹ фолосi кѹ окасiа ачаста *); зпѹл кѹ тотѹл дп контрѹ, iарѹ алѹдi спре амi рiвалiза. Аша рiвал ми с'аѹ рѹдiкат зпѹл дп Епiи дп Moldavia, каре

*) Кѹ маре рекѹзициѹнт пентрѹ ачешѹ порокомi пани дп цѹрiле поастрѹ тѹ сѹнт дп даторат маi вѹртос Мѹриеi сале Домнѹлѹ епископ дп Арѹеал ромѹнѹск пезнит Василе Мога, каре аѹ вiневоiт сѹплементъ миѹѹ де сѹв Nr. ал 14лѹ кѹ кiелѹземiле сале адоа оарѹ ал тiпѹри, ши петрекѹт де дндемпѹриле сале челе архiпѹсторѹщi ал дпнрѹщiа прип тот Арѹѹл; аша ши Домнѹлѹ архiепископ ши мiтрополiтѹ дела Карловиѹ Iосiѹ де Раечiчi, iлстрiтатѹ са ашиѹдерѹ прип цiркѹлареле сале ка епископѹл Вершенѹлѹлѹ дикѹ аѹ вiневоiт пре тот шиѹ сѹпзсѹл клер кѹ дпвѹпѹиатѹ драгостѹ цѹрiнтѹскѹ ал сѹѹтѹи сѹ проиѹшаскѹ дп обiектѹл ачеста кѹ зелѹл чел маi апрiнс ка пентрѹ зп лѹкрѹ, ка каре пѹпѹ ачi ла наѹia ромѹнѹл нѹ сѹѹ дптѹжмiлат. Нѹтiи адѹк ашiнте дп аналеле ромѹнѹщi сѹ фiѹ четiт: ка зп архiпѹсторѹл де алт пѹт кѹ атѹта iнтерес сѹ се фiе арѹтат пентрѹ лѹдирѹ iсторiѹ а наѹиѹ ромѹнѹщi де преаiча, ка ачест прѹштѹрiт Домнѹ. Мѹлг дп трѹѹва ачаста сѹ деосiвѹск ши iнспектавилi Домнѹ дiректорi аi пшкоалелор ромѹнѹщi де прип Ынгѹрие Димiтриѹ Константiни, ши Ырѹдiѹ Волiчi. Нѹ дп маi мiкѹ шѹсѹрѹ iа парте дпн сѹѹчѹтѹриле ачестѹ наѹионале ши дптрѹ алт лок поменiт мѹлѹтѹиштiтѹл ши спектакiлѹл Домнѹл Моiсiѹ Ноакѹл дпн пѹрѹиле Сатмарѹлѹл. Вестѹскѹ ши ачаста фоиѹцѹ зрѹтѹторилор, кѹi вор авѹ афарѹ де алѹдi пѹпѹ ачi атiпшi дпфѹрѹжнѹтѹи зѹрѹвѹцi маi дптрѹ адiнс де а мѹлѹцѹтi екзистiнѹа кѹрѹцiлор Шинкаi-Клаiниане.

ка сѹ тѹл превiнѹл, де лок сѹѹ ши апѹкат де тiпѹрiрѹл коалеi Шинкаiане дптiа, дп сѹ пре Клаiн неавѹндѹл, тiпѹл дела mine маi кѹрат, маi дес, ши хѹртiа маi фрѹмоасѹ, акѹратѹца ши форматѹл маi маре, картѹл маi фѹрѹл де сminте пѹдежѹдiндѹсѹ, ши кондиѹиале адѹпѹрiи ванiлор маi пѹртiнiтоаре фiинд, кѹ ачестѹ л'ам сѹперат, че де аколо дпкеiѹл, кѹ тотѹш ла mine дпн ачѹ царѹ прип стѹрѹицѹа зпор наѹионалистi вреднiчi, де одатѹ ла 105 де екземпларе сѹл дпсѹтпнарѹ. Пре ачела п'аѹ фост греѹ ал рѹстѹрна, ши пентрѹ ачѹia, кѹ фiинд ом де оменiе п'аѹ фѹгѹдѹит, че нѹ iаѹ фост дп пѹтiнѹцѹ, пiчi аѹ адѹтѹит кѹ че п'аѹ авѹт. Дпсѹл кѹ мѹлг маi примѹждiос стрiкѹторѹл де лѹкрѹ пострѹ ми с'аѹ рѹдiкат дп лѹна ачаста алтѹл дп Бѹкѹрещi, дп персоана зпѹл Л. Ачеста аѹ дпчепѹт а фѹгѹдѹи мѹлте, спре пiлдѹ ел аѹ дат о вестiре, кѹткѹ ши дѹпсѹл ва да ла лѹтiнѹл тот ачѹеаш хронiкѹ а Ромѹнiлор адѹпатѹ де азѹторѹл Шинкаi ши Клаiн. Ка сѹ превенiт зпеле пѹнѹцелѹцерi греле, не vedem дпдаторѹцi а да зрѹтѹтореле дѹслѹшiрi.

1. Шинкаi хронiка са нѹ п'аѹ дпчепѹт о дела Ромѹлѹс, чi нѹтаi дела а. 86 дѹлѹ Хс. Скопѹл лѹи аѹ фост сѹл деѹ афарѹ iсторiа Ромѹнiлор, нѹ а Романiлор; ел зiчѹл: кѹ деспре Романi сѹнт атѹтѹ ши атѹтѹ iсторiи класичѹ. Дѹкѹ дарѹ ачѹ хронiкѹ сѹл дпчепѹ дела Ромѹлѹс, нѹ е алѹи Шинкаi, чi поате сѹл фiе зп опѹс мiнѹинос, вастарѹдѹ. Ла поi пре аша ом, каре сѹл пѹтѹеле зпѹл азѹтор вестiт дѹ ла лѹтiнѹл кѹрѹцi сѹврѹптiѹи, ши дпшалѹл не пѹблiкѹ, ар кѹдѹ сѹл недѹпѹс гре. Кѹ Шинкаi ш'аѹ дпчепѹт картѹл са дела а. 86 д. Хс.,

дпформацівъ Domnilor а) prin върваді, каріи аѣ ажтае пре Шинкаі дп віацъ, аѣ ворвѣт къ ел, ші і шіѣ ші лѣкрвріе, дп-тръ каре зпѣл е ші пречіпстітѣл Domn Alexandrѣ Щерка Швѣдъ, вікаріѣл а тот Сілацѣл дп Сілац Швѣмлеѣ дп Арделъ; в) prin едіторѣл дп Ешї, дптреваділ de знде аѣ дпчепѣт а тіпѣрі ексемпляріѣл сѣѣ; іар маї de апроапе; г) prin D. Ge- orgie Барїдъ, редакторѣл дп Брѣшѣѣ, каре коала чѣ дпнтѣїѣ дп Ешї о аре ла сіне. Domnїле воастре дар Domnilor пѣ ведї четї пре Шинкаї чел адеврѣат, чї нїде скрісорї скорпїте.

2. Ної кввоадем аїчі дп Цара поа- стрѣ зп ом, ал кѣрві характер аре ші вр- тѣтоареле трѣсѣрі.

а. Nainte de апѣл 1830 дп маї мѣлте рѣндѣрї аѣ стрѣне prin Цара поастрѣ ванї къ пѣме къ ва да ачаста, ші ачееа карте, ші мѣлді дпнтрѣ кредѣторї ші асгѣзі аѣ рѣтае пѣгѣвїді.

в) Ла тіпографїа дела Бѣда ші пѣлѣ асгѣзі есте дѣторїѣ. Дптреваді акѣ кѣрці стаѣ аколо de врео 15—20 de ані опрїте.

г) Дп Карансеш дп трѣва тіпѣ- ріей кѣрцілор пре зп пегѣдѣторїѣ къ о дпсѣмнатѣ сѣмѣ de ванї аѣ пѣкѣлїт; скріедї ла компания пегѣдѣторѣскѣ de аколо, ші въ ведї дпвїнде.

д) Nainte de ачаста къ кѣдїва ані мѣ- тѣндѣсѣ дпнтрѣн ораш ла алтѣл, скѣпѣтѣ дп пѣтерї, ші de пѣр фї фост кредѣторїї къ прївїндѣ спре фамиліей, ера сѣ ісѣ опрѣ- скѣ ші персоана.

5. Акѣта дѣпѣче ачечѣл де щїт, тре- вѣїеде сѣ маї дескопер, кѣткѣ ачел томъ кѣрат Шинкаїан, че сѣ асѣл ла Л**.

ачела е ал мѣѣ, аѣ вареш акѣтѣ стѣ сѣѣ діспозїціа мѣ. Кѣт?

Аша: дп Дпгѣріе дп комїтатѣл Бїхар дп сатѣл Бїкач апроапе de Орадѣ mare сѣ асѣл дптрѣо дерегѣторїе зп върват de чїн- сте къ пѣме Петрѣ Мѣркѣдъ. Domnїа лѣї аѣ авѣт пре Шинкаї дп 3 воазміне мѣпѣ- скрісе дп 4. Авзїнд ачастѣ Л**, prin кѣ- таре върват, че сѣ асѣл асгѣзі дптрѣо старе стрѣлѣчїтѣ л'аѣ черѣт дела Domnїа лѣї дп- прѣмѣт дпкъ ла а. 1824 дп 8. Декемвріе шї л'аѣ шї кѣпѣтат пре кѣтѣва време; дѣнд дела мѣна са ачест реверс: „Reversales. Quod ego infrascriptus Chronicam Vala- chorum Thomum-Ium in 774 follis in quar- to, cum quatuor philogram addito Indice a . . . . ad indeterminatum tempus perce- perim, hisce testor Aradini, die 8. Decemb. 1824. L** m p. Авѣндѣла дар ла мѣпѣш, аѣ дпчепѣт ал сѣчї, стрѣмѣта, шї а петечї дпн ел алтѣ історїе, къ скопѣ de а о да ла лѣміпѣ сѣѣ пѣмеле сѣѣ. Бѣѣнд де сатѣ чеї че ерам пре лѣпѣгѣ дѣнѣсѣл пашѣл а- чест пекѣвїпчос, л'ам доженїт сѣ се лесе де пронѣс, дпсѣ ел шї дѣпѣ ачаста дптрѣ а- скѣне тѣїа, кѣрїїа, ретеза, шї адѣѣга. Про- прїетарїѣл прїченѣнд къ і стрїкѣ картѣ, de кѣтѣва орї, прекѣм аратѣ сепмеле че сѣлїт ла пої, л'аѣ черѣт, дар Л**. нїчї аѣ рѣсѣпѣне. Еѣ тоате ачесте віне ле щїам, шї пре Шинкаї, шї пре Клаїн шї і кѣщїгасем дпн алтѣ локѣ, шї дѣпѣче пѣ преа de мѣлїт м'ам револвїт сѣ пѣ апѣк de едарѣ лор, соартѣ аша вої, de дп 18. Август 1842 а- тіпѣсѣл Domn Мѣркѣдъ pro super abundantї usu дпнї дпкредїндѣ пре кѣдїва ані ревер- сѣл de есѣ къ о пїїїпїотендіе скрісѣ, къ каре сѣ скот дела Л** томѣл іїѣ дпнтѣ- рѣндѣмї шї томѣл ал 2гѣ шї ал 3лѣ іа.

patrua, аша ши ачел пре опорат Домп, ка-
ре авсесе дикърцере ачи, дп 23. Август
1842 дпi dete дела сине алтъ деплинъ пь-
тере дп скрис, ка ши къ ачеса, ши дп пь-
теле лѣи съ пот стрѣмтора пре Л**. Дп-
тѣмпларіе помените фѣкъръ, де акѣта то-
мѣл 1ѣ Шинкаіан съ афлѣ ла mine in sim-
plo, ал 2лѣ ши ал 3лѣ in duplo. Къ атин-
селе скрисорі дпзѣстрат, фѣкѣѣѣ ѣ кале де
кѣтева міле де пѣтѣнт, ши дп 30. Август
1842 тѣ афлаѣѣ кіар дп Quartігал лѣи Л**.
(дптреваѣи де парохѣл ромѣнскѣ дпн ло-
кѣл лѣкѣиѣи лѣи Л**, ши въ веѣи дпвиѣце),
vnde дпцѣлесеѣѣ, къ дѣнѣсѣл с'ар фі дѣс дп
Ромѣніа. Пофѣѣѣ дела фаміліеѣ картѣ,
ши соада лѣи Л**. тѣ рѣгѣ съ тѣ ават пела
Т**, пентрѣ-къ шиѣ къ вѣпъ сѣмѣ, къ вѣр-
ватѣл еѣ тѣпѣскрисѣл ачела лѣѣ триміѣ ла
ѣн фіѣ ал сѣѣ де аколо, ка сѣл immanzeze
проприетаріѣлѣ; аша ам ши фѣкѣт; дпсѣ
ачі къ мѣраре дп авѣл алор доѣ Домпѣ прѣ-
чінстѣи, адекъ а вѣлѣ архимандрѣѣ, ши а в-
пѣі протосингел ачел фіѣ апринѣандѣѣ ѣ
рѣшине дпѣ спѣѣ: къ тѣмѣса пѣѣ ворѣт
кѣм сѣ каде, къчѣ ел деспре тот лѣкѣл а-
честа нѣмѣк шиѣ, тѣ рѣгѣ съ пѣ тѣ сѣпѣр,
ши тѣ асѣгѣрѣ пре чінстѣи къ ва лѣкра,
ка картѣ пестинѣт сѣ мѣ сѣ триміѣѣ. Къ пѣ-
деждѣ ачеста вѣмѣлѣнд атѣта кале, кіелѣѣ-
інд вреѣ 60—70 флоринѣи, ши перѣлѣндѣмѣ
времѣ чеа сѣмѣпъ дпзѣдар, тѣ дпторсѣѣѣ
ла Арад, vnde аѣцентам вѣрѣрѣле. Чѣ дп
лок ка дѣпъ пѣ пѣѣиѣ остѣпѣлѣ сѣ фіѣ
тѣлѣгѣят, тѣ пѣпѣдѣ алтъ мѣраре, ла каре
пѣчѣ къ кѣѣетам. Дп 16. Ноемѣрѣе 1842
мѣ сѣ скрисерѣ дпн Бѣкѣрѣѣи алтеле, адекъ къ
Дѣмпѣлѣи Л** къ ачел том фалсѣфѣкат ар
фаче пре аколо пегѣѣиторѣи, фѣгѣдѣінд кѣте
тоате, ши примінд ла галѣенѣ ка де прадѣ.

Дптѣмпларѣ ачаста маѣ вѣртос пеп-
трѣ ачеса сѣ дѣ де ѣѣре пѣѣлѣкѣрѣлор, ка
амѣѣитѣрѣлор а ле лѣи Л** претѣтінденѣ сѣ
лѣ сѣ поатѣ пѣне ставѣлѣ. Спре депліна
дикредере, копѣле а інстрѣментелор ачѣ-
стора сѣ вор триміѣе ла треѣ лѣкѣрѣ: ла
Pedagogia Gazetei ромѣнѣѣи дпн Брашѣѣ,
ши ла Бѣкѣрѣѣи дп доѣ лѣкѣрѣ.

Тот аколо ам де гѣнд сѣ маѣ триміѣ
ѣн сѣкѣрт кѣнспект дпн тоате 7 томѣрѣе по-
мените.

Ачесте воѣѣ фаче дпн вѣрѣѣтоареле прѣ-
чінѣ:

а) Пентрѣ де а пѣѣстра вѣпъ вѣстѣ а
рѣпѣсѣѣлор авѣторѣ.

ѣ) Пентрѣ де а апѣра пре кѣмпѣрѣ-
торѣи де аколо де/пагѣѣѣѣ.

ѣ) Пентрѣ де а тѣлѣтѣи літератѣра поа-
стрѣ де ѣн аша обор, чаѣѣ, ши рѣѣтате, че
ар вѣрма дпн четѣреа вѣпор скрисѣте мѣнчѣноасѣ.

д) Къ ѣн кѣѣлѣнт, пентрѣ-къ дпсѣш
інтересѣл ши вѣпъ старѣ паѣѣеѣи пофѣтеѣе а-
часта.

Арад, 5. Дек. 1842.

Прѣн mine
Александрѣ Гавра.

СТЕФАН ДНАИНТЕА ЧЕТѣѣѣѣ НЕАМЦѣ.

Кѣлѣтаре.

Дп четатеа пѣрѣсѣѣ каре де пе тѣнѣте
Кѣтрѣ позрѣ дпкъ пѣлѣѣѣ о кѣрѣнтѣ фрѣнте,
Аѣ domnit odineoarѣ Елена ветеазѣ,
Че дп кѣѣѣт ши ла фанѣ ерѣѣ сѣмѣпѣазѣ.
Пе атѣнѣ се лѣнѣта пѣѣсторѣѣл Молдован)
Ши дѣра 'ш апѣра ка ѣн ветеаз оѣѣѣан!) (ѣіс)*

*) Адекъ сѣ се зѣкъ де доаѣ орѣ.

Еа авае зп фїѣ пѣтерник, Стефан іаѣ фост пѣме.
 Прич ачест Домн стрелѣчїсе патріа поастрѣ 'н лѣме,
 Патрѣзечї де вїрїнде лѣздеї адѣнасе,
 Дар о зі лѣсѣндѣл соарта, ел дѣвїнс ретасѣ.
 Не атѣнчае се лѣпта пѣсторїѣл Молдован)
 Шї дѣра 'ш апѣра ка зп ветеаз оцѣан!) (вїс)

De мїї чете фїороасе патріа аѣ фост кѣлкатѣ,
 Шї де сѣнѣ а еї дѣрпѣ ера адѣпатѣ,
 Мѣлѣстїрї, четѣдї шї сате фѣмега апрїнсе,
 Кѣвѣтрѣнї, копїї шї фете демеа 'н ланѣзрї стрѣнсе.
 Дар не дѣвїнс ера пѣсторїѣл Молдован,)
 Шї дѣра 'ш апѣра ка зп ветеаз оцѣан!) (вїс)

Дѣкрѣнтат ка лѣл Стефан воїнд се ресѣзне,
 Дѣк' одаѣ пре оцѣенї мерѣе сѣ адѣне,
 Маї дѣпѣтѣ дѣсѣ пре мѣта ва с' дѣврѣдошезе,
 Шї не фїѣл сѣѣ де вїне вре сѣ кѣвїнтезе.
 Кѣ не атѣнчае аѣ фост орї каре Молдован,)
 Дѣїос пѣрїнте, фїѣ, патриот шї вѣн оцѣан!) (вїс)

Кѣнд де зі се лѣмїнеазѣ, кѣ а лѣї пѣтере
 Ла четате Стефан вїне шї дѣтраре чере.
 Дар Едена інїмоасѣ, де не зїдѣрї зїче:
 „Бїрїт нѣ вої сѣ дѣтре фїѣл мѣѣ аїче!“
 Дѣ тїмпѣл чел кѣмплїт, зп сѣфлет Молдован)
 Аѣ фост шї ла фетеї ка ла барвадї, де оцѣан!) (вїс)

„Фїѣле! дѣтѣїа оарѣ те вѣд фѣрѣ вѣнтѣ,
 „Тотдеазнѣ вїрїтаї кѣ дрептате сѣжнтѣ!
 „Еѣ нѣ пот дескїдѣ акѣта а четѣдѣї поарте,
 „Неїрої дѣ кѣмпн ацѣанѣтѣ трїамѣл сѣѣ моарте!“
 Дѣ тїмпѣл чел кѣмплїт зп сѣфлет Молдован,)
 Аѣ фост шї ла фетеї, ка ла барвадї де оцѣан!) (вїс)

„Мерїї, адѣнѣ а та оасте, своарѣ спре неїре,
 „Дѣ а та вїртѣте патріа афѣл мѣлѣтѣре,
 „Астаї сїнгѣра нѣдежде, воїа маїчеї тале,
 „Дї 'ї кѣдѣ шї еѣ зрѣавоїѣ не а торѣдѣї калс!“
 Дѣ тїмпѣл чел кѣмплїт зп сѣфлет Молдован)
 Аѣ фост шї ла фетеї ка ла барвадї де оцѣан!) (вїс)

Стефан ресѣвѣтѣт ла сѣфлет, пре аї сѣї адѣнѣ,
 Се репедѣ ка фортѣна, ка зп фѣлѣер тѣнѣ.

Дѣшманїї зїмїдї де спаїтѣ, лѣптѣ, дар нѣ скаптѣ,
 Шї не дѣра мѣлѣтѣгѣ кѣ а лор сѣнѣе адапѣ!
 Кѣтѣнче се лѣпта пѣсторїѣл Молдован,)
 Шї дѣра 'шї мѣлѣтѣеа ка зп ероѣ оцѣан!) (вїс)
 Г. Асакї.

Статїстїка крїмїналілор дѣн Франція.

Мїнїстерїа аѣ нѣвлїкат старѣа осѣндї-
 рїлор спре педѣанѣѣ ла 1. Іенарїе 1842. А-
 честїа петрек ла Багно не зп вас ашезат
 дѣн порт, ферекадї фїїнд кѣ фїере шї осѣн-
 дїдї а лѣкра. Нѣмѣрѣл ачестора аѣ фост
 6908 шї анѣме 1861 не вїдѣѣ, іар 5047 не
 термїн дѣла 10 пѣн' ла 31 анї. Ачестїа дѣ-
 пре а лор фанте крїмїнале сѣ дѣпарт дѣн
 1129 зчїганїї, 139 апрїнѣзторї де касе, 192
 дѣннѣлѣторї шї пластографї, фѣрї шї фал-
 со-monedарї. Дїн ачел нѣмѣр, 4128 нѣ шїѣ
 нїчї кѣм карте, 2012 аѣ авѣ чева крѣщере,
 658 аѣ зрѣмат чева ла скоалѣ, іар 114 дѣ-
 вѣдѣлѣтѣрїле елементарѣ. А. Р.

Л и т е р а р.

Дѣдатѣ дѣпѣ чеа дїн тѣїе дѣнѣїндаре
 фѣкѣтѣ нентрѣ тїлѣрїеа Ікоанеї пѣмѣлѣ-
 тѣлѣї, мѣлїї фѣкѣрѣ ла редакѣїе фелѣрї де
 дѣнтрѣвѣрї кїар шї асѣпра персоанеї азѣкто-
 рѣлѣї. Спре а мѣлѣтѣмї інтереселе, не е
 дѣндѣтѣнѣ а арѣта кѣмкѣ, ачеа карте де
 неографїе а Домнѣлѣї професор І. Рѣс е
 фоарте вѣлѣ шї фоарте фолосїтоаре, вред-
 нїкѣ де дѣналта прокопсїнѣѣ а азѣкторѣлѣї еї,
 кареле дѣнѣче кѣрѣл дѣвѣдѣтѣрелор 'шї
 лаѣ сѣвѣршїт дѣн зпївѣрсітатеа Вїенеї, апїї
 де 12 анї дїне катедреле де професор.
 Редакторѣл.